



Notat

09.05.2018

Notat om overkørsler for strækningen Bramming – Tønder

Udgangspunkt for overkørselsprojekterne

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 mellem regeringen (Venstre og De Konservative), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance, blev parterne enige om at forlænge den eksisterende pulje vedrørende jernbaneoverskæringer fra 2014 til 2020 og afsætte 36 mio. kr. pr. år til indsatsen med at nedlægge og sikre jernbaneoverskæringer på Banedanmarks net. Jf. aftaleteksten fremgår det, at "... med henblik på at sikre den største samlede sikkerhedsmæssige og trafikale effekt skal puljen anvendes til nedlæggelse af usikrede overkørsler, nedlæggelse af overkørsler langs hovedbanen samt en indsats i forhold til "sorte pletter," dvs. overkørsler, hvor der er sket særligt mange ulykker."

Med Aftale om nye initiativer som led i udmøntning af puljer af oktober 2009 blev udmøntningen af puljen fremrykket således, at midlerne i 2019-2020 udmøntes i perioden 2014-2018. Puljen omfatter nedlæggelse eller opgradering af overkørsler på hoved-, regional- og lokalbanerne.

Beskrivelse af procedure

Banedanmark har siden 2009 behandlet en lang række jernbanestrækninger i hele landet efter samme retningslinjer, som nærværende projekt for overkørsel 83 i Tønder Kommune behandles under.

Ved et projekt om nedlæggelse og sikring af usikrede overkørsler ser Banedanmark dels på den forudgående screening i 2009, hvor alle overkørsler i Danmark blev screenet med det formål at afdække, hvilke tiltag der kan iværksættes på den enkelte overkørsel, så det er muligt at prioritere den samlede indsats omkring overkørsler optimalt, herunder identificere overkørsler, som det umiddelbart er muligt at nedlægge.

Banedanmark har i dette arbejde varetaget opgaven i overensstemmelse med det formål, der er beskrevet i de politiske aftaler – nemlig at sikre den største samlede sikkerhedsmæssige og trafikale effekt. Banedanmark skal derudover varetage projektet om nedlæggelse og sikring af overkørsler under den økonomiske ramme, der er besluttet. Af hensyn til at sikre den størst samlede sikkerhedsmæssige og trafikale effekt under den økonomiske ramme, der er afsat til opgaven, har Banedanmark som udgangspunkt indstillet overkørsler til nedlæggelse. Herefter har Banedanmark konkret vurderet de overkørsler, hvor der var forhold, der talte for, at overkørslerne skulle bibeholdes og eventuelt opgraderes.

Status for overkørselsprojekterne i overkørselspuljen

Overkørsler, der allerede var nedlagt, men hvor lodsejer fortsat har en rettighed i forhold til overkørslen (Rettighedsnedlæggelser)	41
Overkørsler, der ikke nedlægges	446
Overkørsler, der er nedlagt	236
Overkørsler, der planlægges nedlagt	129
Overkørsler i alt i overkørselspuljen	852

Økonomi ved etablering af et sikret bomanlæg på enkeltsporet bane¹

Projektomkostningerne ved etablering af et sikret automatisk bomanlæg med lyd og lys på enkeltsporet fri bane estimeres til ca. 3,9 mio. kr. Dette er baseret på erfaringstal fra Banedanmarks tidligere projekter for opgradering af overkørsler. Dertil tillægges et korrektionstillæg på 30 % i henhold til de fælles retningslinjer om Ny Anlægsbudgettering. Samlet set vil omkostningerne til etablering af et sikret bomanlæg på enkeltsporet fri bane derfor beløbe sig til ca. 5,1 mio. kr.

Omkostningerne fordeles som følgende:

Sikringsteknisk projektering og byggeledelse	470.000 kr.
Trafikal projektering	22.000 kr.
Materialer	2.190.000 kr.
Udførelse	1.000.000 kr.
Etablering af fjernindikering	120.000 kr.
Projektledelse	120.000 kr.
Samlede projektomkostninger	3.922.000 kr.
Korrektionstillæg (30 %)	1.176.600 kr.
Totalt	5.098.600 kr.

Det bemærkes, at der er tale om et overordnet estimat for etablering af sikret automatisk bomanlæg på enkeltsporet bane, idet etableringsomkostningerne vil afhænge af den konkrete overkørsel og de omkringliggende forhold. Økonomien er endvidere angivet uden omkostninger til ekspropriation. Såvel etableringsomkostninger som omkostninger til ekspropriation vil blive præciseret i forbindelse med detailprojektering af et overkørselsprojekt.

Etablering af en stationsafhængig overkørsel forventes at tilføre en merpris på 1 mio. kr. i etableringsomkostninger, grundet ekstra projektering, validering m.m. Det bemærkes, at dette er et overordnet estimat, der også vil blive præciseret i forbindelse med detailprojektering.

¹ Jf. notat til departementet om estimat for etablering af bomanlæg på enkeltsporet bane dateret 22. august 2017.

Pris for opgradering af de overkørsler, der skal nedlægges som følge af den politiske aftale, men som endnu ikke er nedlagt

Der udestår nedlæggelse af 129 overkørsler, hvoraf én overkørsel i dag er sikret. De resterende 128 er alle usikrede overkørsler. Den enkelte sikrede overkørsel indgår ikke i beregningen nedenfor.

Opgradering af en overkørsel på enkeltsporet bane koster ca. 5,1 mio. kr. Nedlæggelse af en overkørsel estimeres helt overordnet til at koste mellem 0,2 mio. kr. og 0,6 mio. kr. Merprisen for at opgradere en overkørsel i forhold til at nedlægge den, udgør derfor minimum ca. 4,5 mio. kr.

Merpris for at opgradere endnu ikke nedlagte overkørsler vil således andrage minimum ca. 0,6 mia. kr. (udregnet ved 128 usikrede overkørsler af ca. 4,5 mio. kr. stykket).

Pris for opgradering af de overkørsler, der allerede er eller planlægges nedlagt som følge af den politiske aftale

I alt 365 overkørsler planlægges nedlagt som følge af den politiske aftale af 2009. Heraf er 236 overkørsler allerede nedlagt (6 af disse var sikrede), mens nedlæggelse af 129 overkørsler udestår (én enkelt af disse er sikret, jf. ovenfor). Banedanmark vurderer, at merprisen for at opgradere en overkørsel i forhold til en nedlæggelse andrager minimum ca. 4,5 mio. kr. Merpris for at opgradere 230 (236 – 6) allerede nedlagte overkørsler vil således andrage minimum ca. 1 mia. kr. Merpris for at opgradere 128 (129 – 1) endnu ikke nedlagte overkørsler vil andrage minimum ca. 0,6 mia. kr.

Alt i alt vil prisen for opgradering af alle de overkørsler, der som følge af den politiske aftale af 2009 allerede er blevet nedlagt eller som er planlagt til nedlæggelse beløbe sig til minimum ca. 1,6 mia. kr.